

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ ВИРОБНИКІВ ФІТОСИРОВИНИ УКРАЇНИ

«PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА»

Матеріали

**III Науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 180-річчю Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця**

Том 2

**18 лютого 2022 року
м. Київ**

5. Чередниченко Е.А., Чичкина Т.С. К вопросу использования пищевых добавок и ингредиентов при производстве мясных консервов. Молодые исследователи агропромышленного и лесного комплексов – регионам. Том 2. Технические науки: Сборник научных трудов по результатам работы VI Всероссийской научно-практической конференции с международным участием. – Вологда– Молочное: ФГБОУ ВО Вологодская ГМХА, 2021. – С. 313-317. https://molochnoe.ru/resources/files/nauka/sborniki/sbornik_32_2021.pdf.

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ДІЄТИЧНИХ ДОБАВОК СУЧАСНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ, ЩО ПІДТРИМУЮТЬ ФУНКЦІЇ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ

Чичеріна Д.Г., Ковальська Н.П., Карнюк У.В.

**Національний медичний університет імені О. О. Богомольця,
м. Київ, Україна**

daryachichi@gmail.com, tsveyuk@gmail.com

Ключові слова: дієтичні добавки, лікарська рослинна сировина, статистичний аналіз

Вступ. Дієтичні добавки стали предметом все більшого глобального значення з огляду на користь для здоров'я та економічні міркування. Неадекватне харчування та дефіцит мікроелементів є поширеним прикладом негативного впливу на здоров'я людей. Покращення якості дієти є важливим для вирішення цієї проблеми, але дієтичні добавки також можуть допомогти задовольнити потреби споживачів. Харчування є основою міцного здоров'я, а дієтичні добавки можуть виявитися одними з найпотужніших засобів, коли-небудь відкритих. Особливо захоплюючим відкриттям є те, що дієтичні добавки можуть посилити дію певних ліків. Це відкриття може призвести до більш ефективних і безпечних протоколів для лікування.

Інформація про дієтичні добавки стає все більш поширеною в фаховій літературі і викликає підвищену цікавість та обізнаність.

Слід зауважити, що, хоча дієтичні добавки активно використовуються для профілактики та підтримки функціонального стану організму та регулювання функцій окремих органів і систем, вони не є лікарськими засобами. Дієтичні добавки належать до категорій нутрицевтичної та парафармацевтичної продукції, що підлягають безрецептурному відпуску з аптеки [1].

Однак дієтичні добавки також були об'єктами фальсифікації у світовій практиці, тому точне визначення компонентів надзвичайно важливо для захисту здоров'я та очікувань споживачів. Всесвітня організація охорони здоров'я встановила, що лише 25 із 190 країн керуються національною політикою і нормативною базою відносно застосування дієтичних добавок на основі лікарської рослинної сировини, і тільки 64 країни регулюють їх реалізацію. До цього списку відноситься і Україна.

Нині обіг дієтичних добавок регулюється Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», де дієтична добавка визначається як харчовий продукт, що застосовується у невеликій кількості додатково до звичайного раціону, є концентрованим джерелом поживних речовин та виготовлений у пероральній формі [2, 3].

Враховуючи зростаючу складність та масштабність цієї теми, асортимент дієтичних добавок, а особливо дієтичних добавок на основі лікарської рослинної сировини, потребує ретельного вивчення.

Матеріали та методи. У роботі використано математико-статистичний, системно-аналітичний і порівняльний методи аналізу, а також джерела наукової літератури, нормативно-законодавчі документи, інтернет-сайти аптек, сайти компаній, довідник «Компендіум-2021» станом на липень 2021 р.

Результати та їх обговорення. Було проаналізовано асортимент дієтичних добавок, які використовують для підтримки функції органів травлення. Загалом в Україні станом на липень 2021 року у розділі 08 «Дієтичні добавки до продуктів харчування, що підтримують функції органів травлення» [4] зареєстровано 1179 позицій. На рис. 1 наведено отримані дані проведеного аналізу.

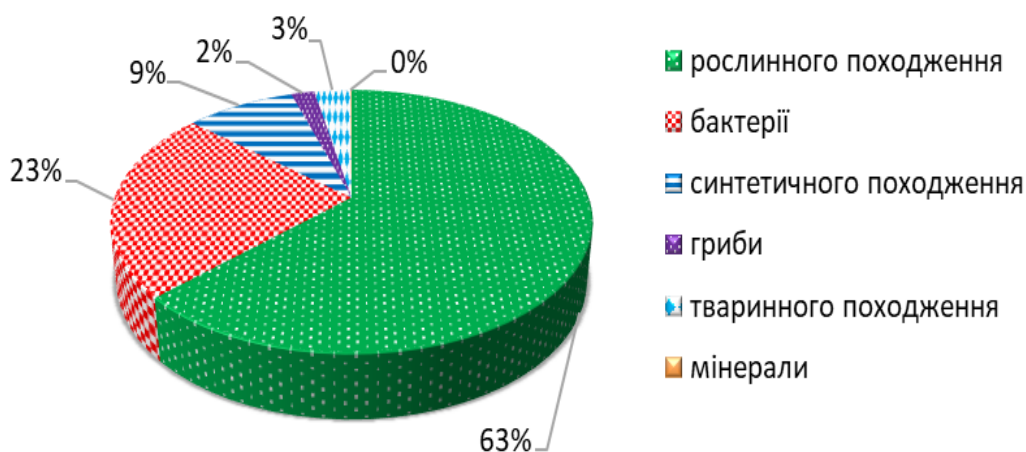

Рис. 1. Співвідношення між джерелами походження зареєстрованих дієтичних добавок, які підтримують функції органів травлення.

Визначено співвідношення між дієтичними добавками на основі лікарської рослинної сировини, дієтичними добавками на основі БАР тваринного, мінерального, бактеріального та синтетичного походження, а також дієтичних добавок на основі грибів на сучасному фармацевтичному ринку України. Результати показали, що частка дієтичних добавок рослинного походження становить 63 % (740 позицій), бактеріального походження – 23 % (276 позицій), синтетичного походження – 9 % (103 позиції), тваринного походження – 3 % (34 позиції), дієтичних добавок на основі грибів – 2 % (22 позиції), з дієтичних добавок мінерального походження зареєстрована лише одна. Окремо було проаналізовано асортимент і склад дієтичних добавок на основі лікарської рослинної сировини. Встановлено, що до складу дієтичних добавок для

підтримки функцій органів травлення включена сировина 109 лікарських рослин. Найчастіше зустрічається розторопша плямиста *Silybum marianum* (147 позицій). Визначено співвідношення однокомпонентних та багатокомпонентних дієтичних добавок на основі лікарської рослинної сировини, де частка першої групи становить 56%.

Висновки. Вивчення дієтичних добавок є актуальним завданням з огляду на користь для здоров'я та економічні міркування.

Дієтичні добавки до продуктів харчування, що підтримують функції органів травлення представлені кількістю 1179 позицій.

Серед компонентів в асортименті дієтичних добавок для лікування органів травлення більшість становить рослинна сировина (63 %). Проаналізовано склад дієтичних добавок на основі 109 лікарських рослин, і встановлено, що найчастіше зустрічається сировина розторопші плямистої. Співвідношення однокомпонентних та багатокомпонентних дієтичних добавок на основі лікарської рослинної сировини становить 1,3:1.

Перелік посилань:

1. Сметаніна К. І., Рибак О. В. Фармацевтичні аспекти профілактичного використання біологічно активних добавок рослинного походження. Запорозький медичний журнал. 2011. Том 13. № 4. С. 72-75.

2. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : Закон України від 06.08.2019 р. № 771/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр>

3. Про затвердження Тимчасового порядку проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09.10.2000 р. № 247. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2000_10_09/reg5195.html

4. Компендіум — лікарські препарати URL: <https://compendium.com.ua/uk/>

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ФАРМАЦІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПРИКЛАДІ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ

Чхало О.М., Рева Т.Д.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

ochkhalo@ukr.net, revatd@ukr.net

Ключові слова: дистанційне навчання, аналітична хімія, магістр фармації

Вступ. Пандемія коронавірусної хвороби кинула виклик системі освіти у всьому світі. Перед професорсько-викладацьким складом закладів вищої освіти постали надважкі завдання по забезпеченню реалізації освітніх програм у повному обсязі засобами дистанційного навчання. І кожен викладач вирішував ці завдання з урахуванням специфіки його навчальної дисципліни. Особливості, специфіка, недоліки та досягнення різних форм та методів дистанційного навчання вивчаються багатьма науковцями, більшість з яких вивчають